

UCHWAŁA NR 0102-354/23
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 17 października 2023 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr LVIII/482/2023 Rady Gminy Świątki z dnia 28 września 2023 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 3 ust. 2 oraz § 4 ust. 2 uchwały Nr LVIII/482/2023 Rady Gminy Świątki z dnia 28 września 2023 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Świątki w dniu 28 września 2023 r. podjęła uchwałę Nr LVIII/482/2023 w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso.

W dniu 28 września 2023 r. przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 4 października 2023 r. zawiadomiono Gminę Świątki, iż uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej: Kolegium Izby) w dniu 17 października 2023 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu kolegium izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel jednostki, której sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Świątki nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 powyższej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę na posiedzeniu w dniu 17 października 2023 r. stwierdziło, co następuje:

W § 3 ust. 2 uchwały Nr LVIII/482/2023, Rada Gminy Świątki postanowiła, że podstawą do naliczenia wysokości prowizji za inkaso stanowić będzie suma kwot pobranych i wprowadzonych do przydzielonego inkasentowi kwitariusza, natomiast § 4 ust. 2 ww. uchwały stanowi, że cyt.: „Od nie

przekazanych w terminie, o którym mowa w ust.1 kwot pobranego od inkasenta będą pobierane odsetki za zwłokę według zasad przewidzianych przepisami ordynacji podatkowej.”.

Rada Gminy Świątki, jako podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały wskazała m. in.: art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 333 ze zm.) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 20 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 888).

Zgodnie z powyższymi przepisami odpowiednio:

- rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso,
- rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso,
- rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego od osób wymienionych w ust. 2 w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Organy władzy publicznej, do których zalicza się organy samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), działają na podstawie i w granicach prawa. Akty prawa miejscowego, a niewątpliwie przedmiotowa uchwała, jest takim aktem, winny być wydawane wyłącznie z upoważnienia ustawowego i nie mogą przekraczać jego zakresu. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie tego upoważnienia. Należy, bowiem pamiętać, że w świetle art. 94 Konstytucji RP, regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie „uzupełnienie” przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów (m. in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 listopada 2012 r.; sygn. akt: II SA/Go 778/12).

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny oraz stan prawny sprawy, Kolegium Izby stwierdziło, że Rada Gminy Świątki określając w § 3 ust. 2 uchwały Nr LVIII/482/2023 sposób naliczenia wysokości prowizji za inkaso, tj. od kwot wprowadzonych do przydzielonego inkasentowi kwitariusza, a także regulując w § 4 ust. 2 badanej uchwały kwestie związane z pobieraniem od inkasenta odsetek za zwłokę w rozliczeniu pobranych kwot podatków i opłat, według zasad przewidzianych przepisami ordynacji podatkowej, w sytuacji gdy inkasent nie rozliczy się z pobranych kwot podatków i opłat następnego dnia po upływie terminu płatności poszczególnych rat, przekroczyła zakres kompetencji wynikających z wyżej wymienionych przepisów prawa.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenie: przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów, prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Wobec powyższego Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

Prezes

Bogdan Gaber